

ตัวอย่างการใช้ภาษาบาลี

หตถesu gikheva sadi, aathananighepano panyayati

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย! เมื่อมือทั้งหลายมีอยู่ การจับหรือการวางย่อมปรากฏให้เห็น

pathesu sadi, oghikhamapuggikamo panyayati

เมื่อเท้าทั้งหลายมีอยู่ การก้าวไปหรือการถอยกลับย่อมปรากฏให้เห็น

pphapesu sadi, sammivunhanpasaranho panyayati

เมื่อข้อศอกข้อเท้าทั้งหลายมีอยู่ การคู้เข้าหรือการเหยียดออกย่อมปรากฏให้เห็น

gukhissimhi sadi, khijjajjapipasa panyayati

เมื่อท้องไส้มีอยู่ ความหิวหรือความกระหายย่อมปรากฏให้เห็น นี่ฉันใด

evameva yo gikheva

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย! ข้อนี้ก็ฉันนั้น

gakkhussimhi sadi

กล่าวคือ เมื่อจักขุมีอยู่

gakkhussamphassapajaya upapucchati oshamattato sukkhakko

เพราะจักขุสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน

sotthasimhi sadi

เมื่อหูมีอยู่

sotthasamphassapajaya upapucchati oshamattato sukkhakko

เพราะโสตสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน

manasimhi sadi

เมื่อจมูกมีอยู่

manasamphassapajaya upapucchati oshamattato sukkhakko

เพราะฆานสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน

shivahay sadi

เมื่อลิ้นมีอยู่

shivahasamphassapajaya upapucchati oshamattato sukkhakko

เพราะชิวหาสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน

kaayasimhi sadi

เมื่อกายมีอยู่

kaayasamphassapajaya upapucchati oshamattato sukkhakko

เพราะกายสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน

manasimhi sadi

เมื่อใจมีอยู่

มโนสมมุตผลสัจจา อุปปชติ อชฌตต์ สุขทุกข
เพราะมโนสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน ดังนี้
ทีฎฐา มยา ภิกขเว ฌ ผลสยตนิกา นาม นิริยา
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย! นรค ชื่อฉฬสยตนิกา (คือนรกอันเป็นไปในการสัมผัสทางอายตนะทั้ง
๖) เราได้เห็นแล้ว
...